

СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

УДК 339.9.012

Македон В.В.

кандидат економічних наук, доцент
Дніпровського національного університету
імені Олеся Гончара

Андрєєва Ю.В.

магістр
Дніпровського національного університету
імені Олеся Гончара

ПОЛЯРИЗАЦІЯ УКРАЇНИ У СФЕРІ СВІТОВОГО ТУРИЗМУ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

У статті розглянуто сучасний стан міжнародного туристичного ринку, визначено статистичні показники динаміки та зрушень туристичних потоків. Досліджено поточне місце України у сфері міжнародного туризму та надано оцінку туристичній привабливості країни з погляду світових туристичних потоків. Проведено аналіз в'їзного і виїзного потоків, який дав змогу сформуувати перспективні шляхи розвитку туристичної галузі України.

Ключові слова: міжнародний туризм, туристичні потоки, потенціал галузі, громадяни країни, дохід від туризму, туристична інфраструктура.

В статье рассмотрено современное состояние международного туристического рынка, определены статистические показатели динамики и сдвигов туристических потоков. Исследовано текущее место Украины в сфере международного туризма и предоставлена оценка туристической привлекательности страны с точки зрения мировых туристических потоков. Проведен анализ въездного и выездного потоков, который позволил сформировать перспективные пути развития туристической отрасли Украины.

Ключевые слова: международный туризм, туристические потоки, потенциал отрасли, граждане страны, доход от туризма, туристическая инфраструктура.

The article examines the current state of the international tourism market, determines the statistical indicators of the dynamics and shifts in tourist flows. The current place of Ukraine in the sphere of international tourism is investigated and the estimation of the tourist attractiveness of Ukraine from the point of view of world tourist flows is given. The analysis of the inbound and outbound flows, which allowed to form perspective ways of development of the tourist industry of Ukraine, was carried out.

Keywords: international tourism, tourist flows, industry potential, citizens of the country, income from tourism, tourist infrastructure.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. В останні два десятиліття ХХ ст. динамічно розвиваються нові форми міжнародних економічних відносин і передусім ринок послуг. Однією з форм міжнародної торгівлі

послугами, що найдинамічніше розвивається, є міжнародний туризм. За даними Всесвітньої туристичної організації, на міжнародний туризм припадає 11% світового ВВП, 6% світового експорту, кожне 10-е робоче місце також пов'язане із цим сектором послуг. До кінця ХХ ст. пере-

сування людей у туристичних цілях охопило всі країни світу, громадяни України також активно долучилися до процесу освоєння раніше закритих для них зарубіжних країн. Проте, незважаючи на очевидне серйозне значення туризму (у тому числі й міжнародного) як одного з важливих секторів економіки, в Україні йому не приділяється належна увага. Водночас міжнародний туризм не просто розвивається й якісно змінюється сам по собі – він усе більш активно і органічно взаємодіє з іншими формами системи сучасних міжнародних економічних відносин починаючи з міжнародної торгівлі товарами і закінчуючи міжнародним інформаційним обміном. Ці обставини й зумовили вибір теми наукового дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спираються автори. Дослідження світового туризму як виду економічної діяльності, що динамічно розвивається, відображено в роботах таких науковців, як І. Ангелко, І. Буценко, А. Ілляшенко, А. Парфіненко. Але, незважаючи на все різноманіття наукового матеріалу і активне розроблення, у вітчизняних умовах можуть використовуватися лише в невеликому обсязі, оскільки, природно, не враховують специфіку сучасного етапу розвитку міжнародного туризму України.

Формулювання цілей статті (**постановка завдання**). Метою статті є оцінка сучасного стану та виявлення основних перспективних шляхів участі України у сфері міжнародного туризму та бізнесу.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих науко-

вих результатів. Ступінь розвитку міжнародного туризму залежить від впливу численних економічних і соціальних факторів, а саме зростання доходів населення, вдосконалення туристських формальностей, що прямо впливає на обсяги туристичних потоків і популярність країни серед туристів. За даними Барометра міжнародного туризму (UNWTO (ЮНВТО)), число міжнародних туристських в'їздів у 2017 р. у всьому світі зросло на 7% (табл. 1).

Барометр міжнародного туризму ЮНВТО являє собою щорічне видання стану та динаміки світового туризму, де дається ретроспективна оцінка туристичної діяльності різних регіонів світу, а також перспективи розвитку, прогнозні оцінки. Міжнародні прибуття (овернайт-відвідувачів) досягли в 2017 р. 1 322 млн. туристів, що на 83 млн. більше, ніж у 2016 р., або збільшення на 6,7%. У 2016 р. було на 46 млн. більше, ніж у 2015 р., або збільшення на 3,9%. Ця динаміка починаючи з 2010 р. значно випереджає стійкі тенденції зростання сектору на 4% на рік і більше, ставши, таким чином, найвищим показником за останні сім років [1].

У 2017 р. найбільш популярними серед туристів напрямками були: Європа, де туристичні прибуття становили 671,1 млн. (зростання показника порівняно з минулим роком на 8,4%, тобто на 51,8 млн. осіб), Азіатсько-Тихоокеанський регіон – 305,8 млн. (зростання також 5,8%), а також Північна і Південна Америка – 206,6 млн. (приріст на 2,9%, тобто на 5,8 млн. осіб). Європа зайняла лідируючі позиції за абсолютним і відносним показниками через ослаблення євро по відношенню до американського долара і до інших основних

Таблиця 1

Міжнародні туристські прибуття, млн. осіб [1]

	Рік						Структура 2017, %	Відносне відхилення, %	
	2000	2005	2010	2015	2016	2017		2016/2015	2017/2016
Світ	680	809	952	1193	1239	1322	100	3,9	6,7
Розвинуті економіки	430	469	515	654	686	700	54,8	4,8	5,7
Зростаючі економіки	250	340	437	539	553	622	45,2	2,7	7,9
з розбивкою по деяких регіонах									
Європа	392,9	452,7	487,5	604,9	619,3	671,1	50,8	2,4	8,4
Азіатсько-Тихоокеанський регіон	110,4	154,1	208,2	284	305,8	323,7	24,5	7,7	5,8
Північна та Південна Америка	128,2	133,3	150,4	193,7	200,8	206,6	15,6	3,7	2,9

валют. Якщо порівнювати 2016 р. із 2015 р., то даний рейтинг не змінився: найбільш часто відвідуваним регіоном також була Європа – 619,3 млн. в'їздів (приріст на 14,4 млн. осіб порівняно з попереднім роком), на європейські країни припадає більше половини міжнародних туристів, далі слідує Азіатсько-Тихоокеанський регіон – 305,8 млн. (зростання на 21,8 млн. осіб) і Американський континент – 200,8 млн. (у 2015 р. візитів іноземних туристів було більше на 7,1 млн.) [2].

Географічне положення багатьох країн є основоположною ланкою у сфері розвитку туризму цих країн. Положення України є досить вигідним, бо вона розміщена саме у Центральній Європі. Територіям України властивий помірно-континентальний клімат. Такий клімат приваблює багатьох людей, наприклад тих, хто живе на півдні й утомився від жаркого сонця, а також і тих, хто приїжджає з холодної півночі. Але є те, що заважає розвитку галузі туризму в Україні. Передусім це нерозвинена інфраструктурна база країни, а також недоліки правового регулювання галузі [3, с. 111].

Недостатній рівень розвитку туристичної інфраструктури в Україні призводить до того, що туризм розвивається з переважною орієнтацією на виїзд, що не сприяє підвищенню ролі туризму для економіки країни, розвитку наявних рекреаційних зон, призводить до відтоку валюти з країни, погіршує співвідношення між в'їзними і виїзними туристами (табл. 2).

Виїзний туристичний потік у 2017 р. порівняно з 2000 р. виріс на 97%, щорічно збільшуючись, окрім 2008, 2009, 2012 та 2014 рр. За той же період в'їзний туристичний потік показав стрімке зростання, збільшившись за цей період більш ніж удвічі, тобто на 221,3%. При

цьому чисельність громадян України, які виїжджали за кордон, відновилася швидше, вже до 2010 р. вона практично досягла докризового рівня. Одна з причин – збільшення після кризи можливостей працевлаштування громадян України за кордоном. Тоді як чисельність іноземних громадян, які в'їхали в Україну, майже зрівнялася з докризовим роком тільки в 2012 р., у роки відносної стабілізації (2010–2013 рр.) чисельність виїжджаючих громадян України зростала на 38,3%, а чисельність в'їзних – тільки на 16,4%. У складі виїжджаючих громадян України частка туристів у 2000 р. становила лише 2,1%. Протягом усього досліджуваного періоду їх найбільшу питому вагу було зареєстровано тільки в 2013 р. – 10,6% [4]. Слід підкреслити, що фінансова і військово-політична криза, пов'язана з російською агресією, майже не вплинула на число тих, хто виїжджав за кордон. Але кількість подорожей із метою туризму скоротилася майже вдвічі. У цих умовах удвічі знизилася й чисельність іноземців, які в'їхали в Україну.

Важливу закономірність дає змогу виявити співвідношення між виїзними і в'їзними громадянами. У міру зростання економіки України, стабілізації становища, невисоких темпів інфляції, підвищення реальних доходів населення поліпшувалися можливості громадян, пов'язані з виїздом за кордон. Ці ж фактори сприяли зростанню в'їзду іноземних громадян в Україну з різними цілями: туристичними, екскурсійними, особистими, медичними, паломництвом, спільна діяльність та ін. У результаті стрімко зростала чисельність в'їзних громадян, а співвідношення між виїзними і в'їзними скоротилося від 2,09 в 2000 р. до 0,61 в 2008 р. Після початку щороку зростати і в 2017 р. досягло 1,86. У 2014 р. окупація Росією Криму, вій-

Таблиця 2

Туристичні потоки України, тис. осіб [4]

Рік	Кількість громадян України, які виїжджали за кордон, усього	Кількість іноземців, які відвідали Україну, всього	Кількість туристів, обслугованих туроператорами та турагенціями, всього	У тому числі		
				іноземні туристи	туристи-громадяни України, які виїжджали за кордон	внутрішні туристи
2000	13422,32	6430,94	2013,99	377,87	285,35	1350,77
2005	16453,72	17630,76	1825,65	326,39	566,94	932,32
2010	17180,03	21203,32	2280,75	335,83	1295,62	649,30
2015	23141,65	12428,28	2019,57	15,16	1647,39	357,02
2016	24668,20	13333,09	2549,60	35,07	2060,97	453,56
2017	26437,41	14229,61	2806,43	39,60	2289,85	476,97

**Виїзд громадян України за кордон за країнами,
до яких вони найчастіше виїжджали, осіб, 2017 р. [5]**

	Кількість громадян України, які виїжджали за кордон	Із них із метою поїздки		
		службова поїздка	організований туризм	приватна поїздка
Усього	26 437 413	97 271	120 887	26 219 255
у тому числі до країн				
Польща	9 990 978	1 789	5 059	9 984 130
Російська Федерація	4 376 423	28 177	1 257	4 346 989
Угорщина	3 118 758	–	–	3 118 758
Молдова	1 680 353	1 554	138	1 678 661
Білорусь	1 186 466	42 868	12 656	1 130 942
Туреччина	1 185 051	7 459	29 495	1 148 097
Румунія	1 045 424	3 475	5 439	1 036 510
Словаччина	854 657	–	–	854 657
Єгипет	733 597	375	14 810	718 412
Німеччина	344 150	195	4 827	339 128
Італія	173 573	6	–	173 567
Об'єднані Арабські Емірати	166 586	214	8 135	158 237
Ізраїль	155 074	254	5 710	149 110
Австрія	115 406	217	5 174	110 015
Нідерланди	114 374	–	–	114 374
Іспанія	112 982	–	–	112 982
Грузія	111 981	1 573	1 707	108 701
Франція	106 697	–	–	106 697

ськові дії на Сході України призвели до різкого падіння чисельності іноземних громадян, які відвідали Україну. У географічному аспекті в 2017 р. з 26 437 тис. осіб найбільше громадян України виїжджало в Польщу – 37,7%; у РФ – 16,5%; в Угорщину – 11,8%; у Молдову – 6,4% і Білорусь – 4,5% [5] (табл. 3).

За кордон українці виїжджали значно частіше, ніж іноземні туристи в відвідували Україну. З приватними цілями наші співвітчизники найбільш часто відвідували Польщу (близько 9 984,1 тис. поїздок на рік), Російську Федерацію (близько 4 347 тис. поїздок на рік) та Угорщину (близько 3 118,8 тис. поїздок на рік). Варто відзначити, що в Угорщину українці приїздили виключно з приватними цілями. Практично така ж ситуація й зі Словаччиною, але кількість поїздок з приватними цілями менше 1 000 тис. на рік. В інші країни основною метою виїзду був сам туризм. Найчастіше із цією метою українські туристи приїжджали до Туреччини (29 495 поїздок на рік), Єгипту (трохи менше ніж 15 тис. поїздок на рік) і Білорусі (менше 1 400 тис. поїздок). В інші країни кількість таких поїздок менше 1 000 тис. на рік. Зі службовими цілями українці їздили набагато рідше, ніж іноземні громадяни

до нас (97 271 поїздок на рік у такі країни, як Російська Федерація, Білорусь, Туреччина, Румунія та ін.) [5].

Що стосується в'їзного туризму в Україні, то тут також відзначається зростання: всього нашу країну в 2017 р. відвідало 14,2 млн. іноземних туристів (збільшення на 6,7% порівняно з 2016 р.). Більше всього в Україну приїжджали гостити з Молдови (4,4 млн. осіб, що більше на 3,3%, ніж у 2016 р.) (табл. 4).

Потім найчастіше відвідували України з Республіки Білорусь – 2,7 млн. в'їздів, Російської Федерації (1,5 млн.), Польщі (1,1 млн.) та Угорщини (1,1 млн.). Україну відвідують переважно з приватними цілями (96,6%) (рис. 1).

Незначна частина громадян, які відвідують Україну з метою культурного та спортивного обміну, релігійних та інших причин – 2,9%.

Отже, нестабільні і кризові періоди більшою мірою впливають на в'їзні туристичні потоки, обмежуючи чисельність іноземних громадян для відвідування України. У стабільні роки потоки в'їзних і виїзних громадян за чисельністю зближуються.

В умовах глобалізації міжнародний туризм став одним із найбільш високоприбуткових

Таблиця 4

В'їзд іноземних громадян в Україну за країнами, з яких вони прибули, осіб, 2017 р. [6]

	Кількість іноземних громадян, які в'їхали в Україну	Із них за метою поїздки							культурний та спортивний обмін, релігійна, інша
		службова, ділова, дипломатична	туризм	приватна	навчання	працевлаштування	імміграція (постійне місце проживання)		
Усього	14 229 642	88 976	38 958	13 741 653	4 521	2 640	4 027	348 867	
У тому числі з країн									
Молдова	4 435 664	653	169	4 433 750	39	2	209	842	
Білорусь	2 727 645	66 553	17 095	2 642 256	25	10	19	1 687	
Російська Федерація	1 464 764	7 064	4 830	1 413 328	3 474	2 152	2 776	31 140	
Польща	1 144 249	305	207	1 143 070	175	–	56	436	
Угорщина	1 119 446	19	24	917 824	–	–	–	201 579	
Румунія	791 116	125	308	693 135	–	–	1	97 547	
Словаччина	366 249	13	5	365 448	3	1	–	779	
Туреччина	270 695	5 161	7 414	257 450	18	276	239	137	
Ізраїль	261 486	997	2 770	257 083	6	–	26	604	
Німеччина	209 447	100	1 419	206 213	11	–	14	1 690	
США	153 778	68	695	152 393	72	–	12	538	
Азербайджан	96 031	40	102	94 948	20	33	75	813	
Італія	84 638	103	223	83 071	2	–	10	1 229	
Велика Британія	78 603	70	269	78 129	1	–	2	132	
Литва	75 622	961	120	74 351	3	2	106	79	
Чехія	67 680	28	17	66 471	–	–	–	1 164	
Франція	61 000	16	106	60 667	1	–	9	201	
Грузія	49 205	266	49	48 732	26	2	9	121	
Болгарія	41 738	515	99	40 962	–	–	4	158	
Казахстан	41 227	176	75	40 708	14	14	47	193	

секторів світової економіки, набув глобально-го характеру і справляє істотний вплив на національну економіку багатьох країн світу. Крім того, туризм – це потужна світова індустрія, що утворює до 10% світового валового продукту, найважливіша експортна індустрія, сфера великих інвестицій, залучає мільйони працівників різних професій і кваліфікацій [7, с. 103]. Міжнародний туризм як сфера економічної та підприємницької діяльності, торгівлі та обмінів, інформаційної та міжкультурної комуніка-

ції – це сфера, де виразно проявляються специфічність і масштабність сучасних процесів і тенденцій глобалізації. Динаміку доходів країн-лідерів від міжнародного туризму та України наведемо в табл. 5.

Аналізуючи динаміку доходів країн-лідерів та України від міжнародного туризму з 2005 по 2016 р., можна виділити таке (табл. 5):

– сумарна частка країн-лідерів за доходами від міжнародного туризму стійка, має поступове збільшення;

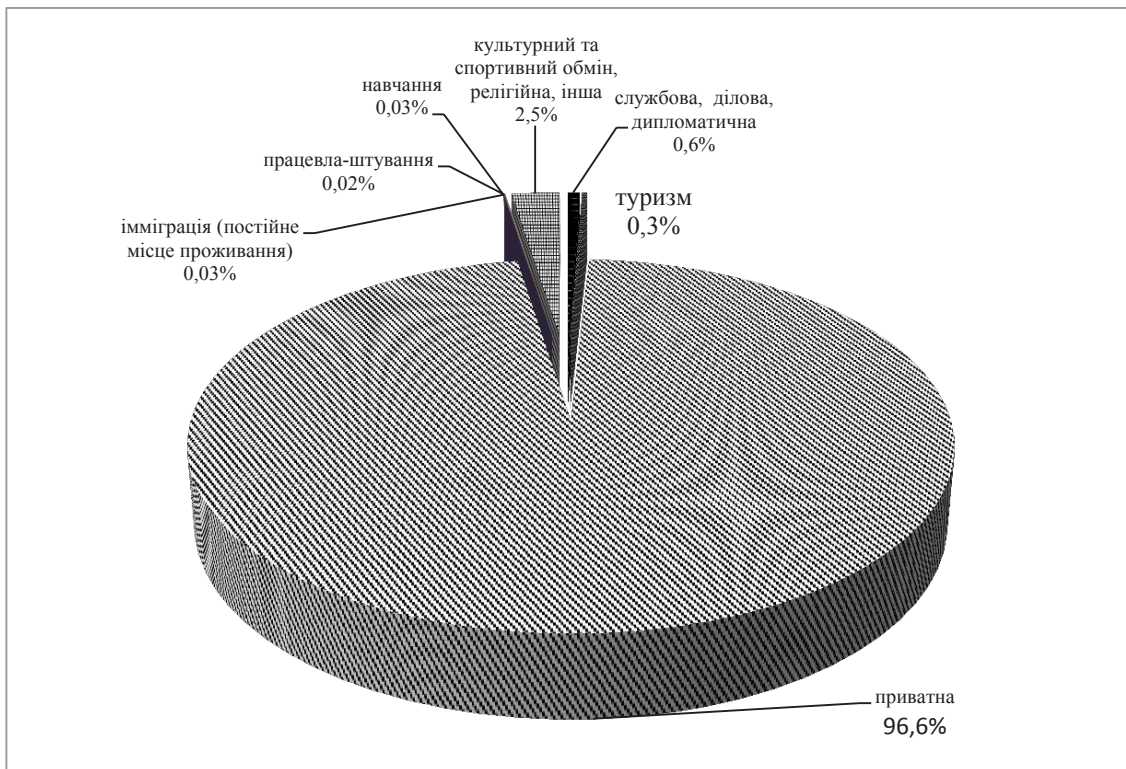

Рис. 1. Питова вага в'їзду іноземних громадян в Україну за цілями, з якими вони прибули, 2017 р. [3]

Таблиця 5

Доходи від міжнародного туризму, 2005–2016 рр., млрд. дол. США [8]

Країна	Рік				
	2005 р.	2010 р.	2014 р.	2015 р.	2016 р.
Світ загалом	704	967	1260	1202	1225
США	101,5	137,0	191,9,5	205,4	205,9
Іспанія	49,7	54,6	65,1	56,6	60,5
Таїланд	9,6	20,1	38,4	44,9	48,8
Китай	29,3	45,8	44,0	45,0	44,4
Франція	44,0	47,0	58,1	44,9	42,5
Великобританія	32,1	34,9	50,0	45,5	41,5
Італія	35,4	38,8	45,5	39,4	40,2
Німеччина	29,2	34,7	43,3	36,9	37,4
Австралія	18,4	32,6	35,9	34,2	37,0
Україна	3,1	3,8	1,6	1,1	1,1

- стабільно збільшується частка участі Таїланду з 2005 по 2016 р. – більше ніж у п'ять разів;
- основним лідером за доходами від міжнародного туризму протягом представленої періоду є США;
- у 2016 р. після США друге місце по доходах від міжнародного туризму займає Іспанія, третє – Таїланд;
- негативна динаміка за доходами спостерігається у Великобританії (скорочення у 2016 р. на 4%) та Німеччині (на 2,4%);
- в Україні в 2016 р. доходи скоротилися 2,7% порівняно з 2010 р.

Міжнародний туризм розглядається як джерело доходів бюджетів усіх рівнів, засіб збільшення зайнятості та якості життя народонаселення, спосіб зміцнення здоров'я, база для становлення соціокультурного середовища. У зв'язку із цим урядом України був розроблений комплекс нормативно-правових документів, що регулюють туристську діяльність [9; 10].

Основними стратегічними цілями розвитку сфери туризму та курортів з урахуванням сучасного стану і тенденцій розвитку України на період до 2026 р. мають стати такі:

1. Положення України є досить вигідним, бо вона розміщена саме у Центральній Європі. Територіям України властивий помірно-континентальний клімат. Такий клімат приваблює багатьох людей, наприклад тих, хто живе на півдні й втомився від жаркого сонця, а також і тих, хто приїжджає з холодної півночі. Але є те, що заважає розвитку галузі туризму в Україні. Передусім це нерозвинена інфраструктурна база країни, а також недоліки правового регулювання галузі.

2. Повне та ефективне використання туристичних благ України, таких як природні та рекреаційні особливості Західної України, використання курортних приморських територій, а також технологічно розвинений міський туризм в інших містах країни й приміський відпочинок із національним колоритом.

3. Поліпшення технічної бази шляхом залучення інвестицій у галузь. Це дає змогу підвищити якість інфраструктури курортів та рекреаційних територій.

4. Поліпшення доступності інформації про туристичні продукти. Запровадження ярмарок та фестивалів для інформування та зацікавлення споживачів.

5. Оптимізація організаційно-економічної структури, яке дає змогу забезпечити відповідність ціни та якості туристичних послуг.

6. Підготовка кваліфікованих спеціалістів туристичної діяльності, перепідготовка та курси підвищення кваліфікації.

Для максимізації доходів від туристичної індустрії до бюджету країни державі необхідно безперервно вкладати кошти в розвиток рекреаційних ділянок і об'єктів відпочинку, проводити оцінку їх потенціалу, впроваджувати програми підтримки турбізнесу, а також створювати проекти інфраструктури курортних регіонів і популярних туристичних центрів, приділяючи належну увагу рекламі й інформаційному забезпеченню туризму.

Таким чином, стає очевидним, що міжнародний туризм має значний потенціал як інструмент економічного розвитку для України. Вдосконалення індустрії міжнародного туризму стає вагомим фактором у ситуації, коли валютні надходження зменшуються за зниження курсу гривні і цін на основні експортні товари, а подорож до України для іноземних туристів стає економічно вигідною.

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Отже, підтримка і розширення туристичного ринку відкриває для країни широкі перспективи виходу на світовий ринок індустрії гостинності, а в умовах геополітичних трансформацій, збереження позицій на ринку міжнародних туристичних послуг і збільшення темпів розвитку міжнародного туризму стає пріоритетним завданням.

Туристична галузь стрімко розвивається у всьому світі. Кількість туристів зростає, відповідно, збільшується й різноманітність туристичних напрямків. Абсолютним лідером у галузі туризму на сучасному етапі є Європа. Азіатсько-Тихоокеанський регіон хоча і показує останнім часом зростання у галузі, але значно відстає і характеризується нерівномірним розподілом туристичних потоків за різними напрямками відвідування. Туристична галузь в Україні є достатньо перспективною передусім через високу забезпеченість регіону туристичними ресурсами, але на даному етапі галузь туризму тільки починає розвиватися, тому країна не має можливості скласти конкуренцію державам із розвинутою туристичною галуззю. Формування туристично-рекреаційного простору України є головним завданням сьогодення, а також розроблення нового туристичного продукту, враховуючи особливості країни, який стане конкурентоспроможним на світовому туристичному ринку.

Бібліографічний список:

1. UNWTO World Tourism Barometer – Advance Release January 2017. URL: http://www.mf.rmat.ru/wyswyg/file/2018%20news/UNWTO_Barom18_01_January_Statistical_Annex_ru.pdf.
2. Туристичні потоки (2000–2017 рр.). URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Іляшенко А.Х. Інструменти здійснення регуляторної політики в галузі туризму. Держава та регіони. Серія «Економіка та підприємництво». 2015. № 1. С. 110–113.
4. Міжнародний туризм. URL: <http://wikipedia.org>.
5. Виїзд громадян України за кордон за країнами, до яких вони виїжджали, у 2017 році. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. В'їзд іноземних громадян в Україну за країнами, з яких вони прибули, у 2014 році. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
7. Буценко И.Н., Кулакова Д.С. Международный туристический рынок: динамика развития и основные участники. Экономические исследования и разработки. 2017. № 1. С. 98–105.
8. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації. URL: <http://unwto.org>.
9. Ангелко І. Сучасний стан та перспективи розвитку туристичної галузі в Україні. Український соціум. 2017. № 2(49). С. 71–79.
10. Парфіненко А. Міжнародний туризм в Україні: геополітичні аспекти глобального явища. Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2015. Вип. 126. Ч. 1. С. 12–23.

References:

1. UNWTO World Tourism Barometer – Advance Release January 2017. available at: http://www.mf.rmat.ru/wyswyg/file/2018%20news/UNWTO_Barom18_01_January_Statistical_Annex_ru.pdf
2. Tourism flows (2000-2017 years). available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Ilyashenko A.H. (2015), “Tools for the implementation of regulatory policy in the field of tourism”, *Derzhava ta rehiony. Ser. “Ekonomika ta pidpryemnytstvo”*, no. 1., pp. 110-113.
4. International tourism. available at: <http://wikipedia.org>
5. Vyizd hromadian Ukrainy za kordon za krainamy, do yakykh vony vyizhdzhaly, u 2017 rotsi. available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. V'izdinozemnykh hromadian v Ukrainu za krainamy, z yakykh vony prybuli, u 2014 rotsi. available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
7. Butsenko Y.N., Kulakova D.S. (2017), “International tourism market: development dynamics and main participants”, *Economic research and development*, no.1, pp. 98–105.
8. Ofitsiynyi sait vsesvitnoi turystychnoi orhanizatsii. available at: <http://unwto.org>
9. Anhelko I. (2017), “Current state and prospects of tourism industry development in Ukraine”, *Ukrainian SOCIETY*, no. 2 (49), pp. 71–79.
10. Parfinenko A. (2015), “International tourism in Ukraine: geopolitical aspects of the global phenomenon”, *Actual problems of international relations*, Vol. 126, Part. 1, pp. 12–23.

Makedon V.V.

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Department of International Economy and World Finance,
Oles Honchar Dnipro National University

Andrieieva Yu.V.

Graduate Student,
Department of International Economy and World Finance,
Oles Honchar Dnipro National University

UKRAINE'S POLARIZATION IN THE WORLD TOURISM SPHERE: REALITY AND PERSPECTIVES

International tourism has acquired a global character and significantly affects the economic, social, political and cultural spheres of many countries of the world. The importance of international tourism as a factor in strengthening peace and international understanding is very important.

Modern international tourism is one of the largest, highly profitable, and most dynamically developing branches of the world economy. International tourism is the third most profitable branch of the world economy, which is slightly inferior only to the oil-producing industry and the automobile industry.

International tourism is characterized by uneven growth rates, as well as by territorial selectivity, which is manifested in the different influence of international tourism on the economies of countries of the world and regions within countries. For a number of countries, especially developing small island countries, the tourist industry has become the main industry or at least the main source of foreign exchange. Meanwhile, the issues of territorial differences in the impact of international tourism on the economies of the world are currently poorly understood and covered in the scientific literature. The limited information, superficial reliability and incomparability of statistical data, as well as the insufficiently developed methods for studying the territorial differentiation of the level of tourism development, made it difficult for a long time to study the impact of international tourism on the economies of the world and Ukraine. Only by the mid-1990s, as a result of the rapid development of international tourism, a strong research and statistical base for international tourism was established and methods were developed to allow for a comprehensive socio-economic analysis of the world tourism sector. In this connection, it seems expedient to investigate the problems of territorial differentiation of the influence of international tourism on the national economy on the basis of new methods for assessing the economic significance of international tourism and taking into account current trends in its development.